

Onderwerp: **Geactualiseerde begroting 2020 Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden**

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. Vaststellen jaarrekening 2019 VGGM met een positief resultaat van € 700.000;
2. In te stemmen met de geactualiseerde begroting 2020 Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden;
3. In te stemmen met de toevoeging van € 60.804 aan de incidentele begrotingsruimte 2020;
4. Geen zienswijze indienen met betrekking tot de geactualiseerde begroting 2020 Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Samenvatting raadsvoorstel

In deze raadsvoorstel wordt ingegaan op de gevolgen van COVID-19 en geeft een prognose van uitgaven en resultaat voor 2020 op basis van de verwachtingen van het RIVM. Uiteindelijk verwacht VGGM over heel 2020 een overschot van circa € 1,7 miljoen binnen de programma's brandweezorg en bedrijfsvoering.

1. Inleiding

De opzet van de geactualiseerde begroting is dit jaar anders dan de voorgaande rapportages, omdat deze met name in gaat op de gevolgen van COVID-19. In financiële zin hebben de gevolgen grote impact op de inkomsten en lasten van VGGM. Besparingen zijn gerealiseerd doordat geplande activiteiten geen doorgang konden vinden. Voor een deel zullen deze activiteiten op een later moment worden ingehaald.

2. Door de raad gestelde kaders

Programma 1 en 3 van de Programmabegroting en de nota verbonden partijen.

3. Effect

Instandhouding van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden conform de Gemeenschappelijke Regeling.

4. Argumenten

Het financiële effect van COVID-19 voor VGGM bedraagt circa € 21 mln. Dit heeft voornamelijk betrekking op de kosten voor testen en uitvoeren van bron- en contactonderzoek (ca € 17 mln). De werkelijke aantallen testen en het werkelijke besmettingspercentage liggen tot op heden fors onder deze raming van het RIVM. Mogelijk worden de verwachtingen nog op een later moment naar beneden bijgesteld, waardoor de meerkosten uiteindelijk lager zullen uitvallen.

Op 16 juli 2020 heeft de Minister van VWS aangegeven de GGD-en en de Veiligheidsregio's in 2020 en 2021 te gaan compenseren voor de financiële impact. Deze compensatie strekt tot de lasten die niet uit de reguliere bijdragen van gemeenten kunnen worden gedekt. Omdat eveneens een compensatie wordt ontvangen voor geplande maar niet uitgevoerde werkzaamheden, kan een positief resultaat over 2020 ontstaan. Dit positieve resultaat wordt bestemd om de niet uitgevoerde activiteiten in 2021 of 2022 alsnog uit te voeren.

Deze rapportage bevat eveneens de geactualiseerde begroting voor 2020. De bijstelling van de begroting heeft betrekking op het voorstel resultaat bestemming over 2019 en op besluiten en ontwikkelingen van na het vaststellen van de begroting 2020. De geactualiseerde begroting heeft geen effect op de eerder vastgestelde gemeentelijke bijdrage voor 2020, met uitzondering op de lasten van de kazerne Harskamp.

5. Financiële gevolgen

Geactualiseerde begroting 2020 VGGM

De bijstelling van de begroting heeft betrekking op het voorstel resultaat bestemming over 2019 en op besluiten en ontwikkelingen van na het vaststellen van de begroting 2020.

De geactualiseerde begroting heeft geen effect op de eerder vastgestelde gemeentelijke bijdrage voor 2020, met uitzondering op de lasten van de kazerne Harskamp.

Resultaatbestemming jaarrekening 2019 en onttrekking bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves muteren met € 112.000. Deze mutaties hebben betrekking op:

- Reserve klant contact centrum ad € 70.000.
- Reserve doorontwikkeling Jeugdgezondheidszorg ad € 68.000.
- Reserve ICT ad € 192.000 (negatief).
- Reserve reorganisatie bedrijfsvoering ad €166.000.

Een toevoeging aan de reserves vindt plaats van € 700.000 op basis van het resultaatvoorstel zoals opgenomen in de jaarrekening 2019. Dit voorstel resultaat bestemming heeft betrekking op de reorganisatie bedrijfsvoering en doorontwikkeling risicobeheersing.

Lokaal aanbod

VGGM heeft binnen het programma GGD afspraken met aangesloten gemeenten gemaakt, met name vanwege het gevolg van de Wet Verplichte GGZ. Deze afspraken hebben geleid tot een extra lokaal aanbod van € 490.000. Dit is € 416.000 hoger dan het bedrag dat was opgenomen in de begroting 2020.

Zorgverzekeraars

De budgetafspraken met zorgverzekeraars zijn met name door indexatie en uitbreiding van de paraatheid €1.113.000 hoger dan het bedrag opgenomen in de begroting voor 2020.

Rijksbijdrage

In december 2019 heeft het Ministerie van JenV de Rijksbijdrage voor 2020 vastgesteld en deze is door indexatie €174.000 hoger dan het bedrag opgenomen in de begroting voor 2020.

Overige

Het Ministerie van VWS compenseert de extra lasten die samenhangen met de COVID-19 bestrijding. Op dit moment wordt de omvang van deze compensatie geschat op € 21 mln.

Daarnaast heeft VGGM diverse (project)subsidies ontvangen. Het totaal van de te besteden subsidies is €531.000 hoger dan het bedrag opgenomen in de begroting voor 2020.

De kazerne Harskamp is in 2020 door VGGM verkocht aan de gemeente Ede. Hierdoor dalen in 2020 de huisvestingslasten van VGGM en de gemeentelijke bijdrage voor Ede met €19.000.

Financieel 2020 VGGM

De baten en lasten over de eerste 5 maanden van 2020 worden afgezet tegen de geactualiseerde begroting. Tevens is een verwacht resultaat over heel 2020 opgenomen.

Het verwachte overschot van circa € 1,7 miljoen wordt toegerekend aan de programma's:

- Crisisbeheersing: een tekort van € 146.000, met name betrekking op extra salariskosten door additionele inzet bestrijding COVID-19;
- Brandweezorg: een overschot van € 1.634.000, door een voordeel op de kapitaallasten (€669.000), voordeel verkoopopbrengsten van afgestoten voertuigen (€200.000), voordeel opleidingskosten (€400.000) en voordeel inzet vrijwilligers door annulering oefenavonden (€365.000);
- Bedrijfsvoering: een overschot van € 207.000, door een renteresultaat van €100.000, uitgestelde investeringen van €150.000 en diverse meer-en minderkosten van per saldo €43.000 tekort;
- GGD: resultaatverwachting van nihil. Het Ministerie van VWS heeft zich garant gesteld voor de meerkosten, voor zover deze niet uit de gemeentelijke bijdrage kunnen worden gedekt, welke het verwachte tekort van de GGD terugbrengt tot nihil.
- Ambulancezorg: resultaatverwachting van nihil. Een overschrijding van het budget lijkt op dit moment nihil en daarmee is de prognose op nul gesteld. Hierbij wordt uitgegaan dat de extra gemaakte kosten m.b.t. COVID-19 worden afgestemd met verzekeraars en hier los van staan.

Opgemerkt wordt dat het verwachte resultaat sterk afhankelijk is van het verdere verloop van COVID-19 en bijbehorende maatregelen ter beheersing van het virus.

Afwikkeling jaarrekeningresultaat 2019 gemeente Barneveld

Het resultaat van de afwikkeling jaarrekening 2019 bedraagt voor het aandeel van de gemeente Barneveld een bedrag van € 85.313. Bij het opstellen van de begroting 2020 is met betrekking tot de BTW huisvesting al rekening gehouden met het voordeel van € 24.509. Het restant van € 60.804 kan aan de incidentele begrotingsruimte 2020 worden toegevoegd.

Evaluatie taken & verdeelsleutels

Het procesvoorstel is dat er duidelijkheid over de financiële risico's kan worden verschaft bij bespreking van de gemeentelijke kadernota voor 2022. De colleges van B&W zullen nader geïnformeerd worden over de voortgang indien belangrijke mijlpalen bereikt zijn.

Incidentele korting

In de begroting 2021 werd eveneens voorgesteld om het financieel kader incidenteel met € 1,5 mln te verlagen als gevolg van verwachte incidentele voordelen. Gelet op de omstandigheden als gevolg van COVID-19 heeft het bestuur bij vaststellen van de begroting besloten om deze incidentele verlaging van het financieel kader niet toe te passen. In 2020, 2021 en mogelijk 2022 worden mogelijk extra inspanningen verricht welke leiden tot extra lasten. Deze extra kosten worden bij het Rijk gedeclareerd voor zover deze de reguliere inwonerbijdrage te boven komen. Daarnaast heeft de organisatie achterstanden in haar reguliere taakuitvoering opgebouwd en deze zullen voor een groot deel op een later moment worden uitgevoerd. De effecten op de langere termijn zijn op dit moment niet te overzien. Naar verwachting worden door bovenstaande omstandigheden in 2021 en 2022 geen incidentele voordelen meer gerealiseerd.

6. Risico's

Programma Brandweezorg

Groot onderhoud brandweerkazernes

Ten tijde van de regionalisering van de brandweer is de bestuurlijke keuze gemaakt de kazernes niet over te dragen aan de veiligheidsregio en in eigendom te laten van de gemeenten:

- Kazernes vertegenwoordigen een maatschappelijk en/of economische belang;
- VGGM wil zich beperken tot het uitvoeren van de kerntaken en daar valt het beheer van onroerend goed niet onder. Liever maakt VGGM gebruik van de vastgoedkennis die bij gemeenten aanwezig is;
- De ontvlechting van de kazernes is niet eenvoudig omdat er op veel plaatsen sprake is van complicerende factoren zoals gedeeld gebruik met andere gemeentelijke diensten en/of nog af te wikkelen investeringen in nieuw- en verbouw.

In de lijn van bovenstaande keuze is het budget voor de kapitaallasten en het groot onderhoud bij de gemeente achtergebleven. In het budget voor de brandweer zijn de gebruikerslasten opgenomen (denk aan schoonmaakkosten, energie, klein onderhoud, etc.). VGGM heeft in de jaarrekening een onderhoudsreserve gevormd voor het groot onderhoud dat door de gebruiker moet worden uitgevoerd.

Rechtspositie vrijwilligers brandweer

De invoering van de Wet normalisering rechtsposities ambtenaren heeft grote ongewenste effecten voor de vrijwilligers bij de brandweer. Om deze reden is voor veiligheidsregio's uitstel van één jaar verleend om de gevolgen in kaart te brengen en met alternatieve voorstellen te komen.

Financiering inzet 25kV

Het Ministerie van I&M versterkt een jaarlijkse bijdrage van € 324.000 om VGGM in staat te stellen expertise toe te passen bij het optreden bij spoorwegincidenten op de Betuweroute, met name gerelateerd aan de 25kV bovenleiding. In 2020 wordt een besluit verwacht ten aanzien van de continuering van deze vergoeding.

Afbouw financiering omgevingsveiligheid

De provincie Gelderland heeft afgelopen jaren indirect een jaarlijkse financiering van € 89.000 verstrekt ten behoeve van het opbouwen van expertise rondom omgevingsveiligheid. De provincie heeft laten weten deze financiering voor 2019 te gaan verlagen en na 2020 stop te zetten. Mogelijk worden deze middelen overgeheveld naar het gemeentefonds. Gemeenten kunnen dan afspraken maken om de expertise rondom omgevingsveiligheid na 2020 voort te zetten.

Schuimvormend Middel

De voorraad schuimvormend middel (SVM) voor het bestrijden van vloeistofbranden moet wellicht vervroegd worden vervangen vanwege aangescherpte milieuregelgeving.

Meldkamer Oost5

Momenteel worden de samenwerkingsplannen voor de meldkamerfunctie nader uitgewerkt. De verdeling van de bijbehorende gezamenlijke kosten kan een risico opleveren.

Bijstand Limburg

Vanuit Gelderland-Midden is in de eerste helft van 2020 gedurende enkele dagen een peloton ingezet als bijstand voor de grote natuurbranden op de Meinweg en in de Peel. De extra kosten hiervan bedroegen €50.000 (alleen salariskosten). We gaan er vanuit dat we gebruik kunnen maken van de Ministerie regeling bijdrage kosten rampenbestrijding en bijstandsverlening (vergoeding kosten boven € 4.500).

Programma GGD

Ten aanzien van de begroting 2020 en 2021 zijn de grootste risico's:

- De opbrengsten van het RVP door het RIVM zijn onduidelijk in relatie tot de arbeidsintensievere uitvoering van de vaccinaties 4-18.
- De gevolgen van de richtlijnen van het RIVM, m.n. de 1,5 meter samenleving op de efficiëntie en de effectiviteit van de productie.
- Functiewaardering voor jeugdverpleegkundigen en artsen is nog niet afgerond.
- Een onverwacht verloop van de COVID-19-crisis.

Programma Ambulancezorg

Het niet kunnen voldoen aan de voorgenomen uitbreiding van het aantal diensten in 2020 geeft een verlaging van het S&B budget. Door de mogelijk hogere inzet van (extern) personeel en materialen bestaat het risico dat er een tekort ontstaat. Er is onzekerheid in hoeverre de verzekeraars dit budget gaan verlagen.

Daarnaast worden er projecten uitgevoerd die gefinancierd worden vanuit de vrije ruimte en waar een bonus/malus regeling voor is afgesproken. Ook hier is er onzekerheid hoe de verzekeraars omgaan met de toepassing van deze regeling, gezien de reeds ervaren COVID-19-effecten.

Programma Bedrijfsvoering

Lange termijn effect COVID-19

De impact van de COVID-19 bestrijding en eventuele gevolgen op de langere termijn zijn op dit momenteel moeilijk in te schatten op de wijze van uitvoering van onze activiteiten en de bijbehorende bedrijfsvoering.

Arbeidsmarkt

De krappe arbeidsmarkt maakt het moeilijk om medewerkers en vrijwilligers te vinden. Het risico bestaat dat de formatie niet op orde is en afgesproken prestaties om die reden niet kunnen worden gerealiseerd.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid Veilig Thuis

De Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM. Er is geen sprake van financiële verwevenheid tussen de stichting en de gemeenschappelijke regeling. De financieringsstromen en vermogensbestanddelen blijven in de toekomst strikt gescheiden. Dit beperkt de risico's voor de gemeenschappelijke regeling.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
H.F.B. van Steden dr. J.W.A. van Dijk

Bijlagen:

Bestuurlijke 5 maandsrapportage 2020
Afwikkeling jaarrekeningresultaat 2019